

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUCHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

SFÂNTUL GRIGORIE PALAMA, TEOLOGUL LUMINII DUMNEZEIEȘTI

DUMINICA A 2-A DIN POST

(a Sf. Grigorie Palama)

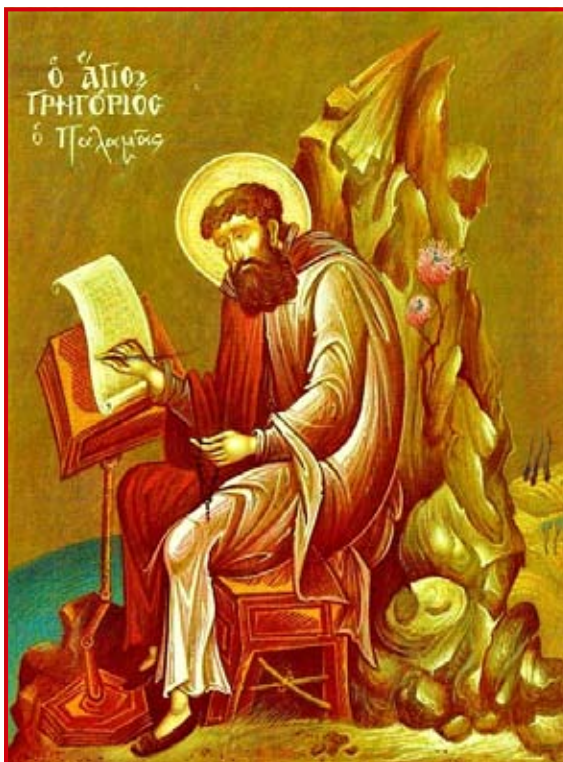
ÎNAINTE – PRĂZNUIREA
BUNEI VESTIRI

SF. IER. ARTEMON,
EPISCOPUL SELEUCIEI

Pericopa Evanghelică din Duminica a 2-a din Postul Mare, de la Marcu cap.2, 1-12, ne prezintă minunea săvârșită de Mântuitorul Hristos în Capernaum, unde a vindecat cu puterea Sa dumnezeiască un om paralizat (un slăbănog), adus în fața Sa de 4 semeni de ai săi. Plin de iubire milostivă, Domnul îi iartă mai întâi păcatele care erau la rădăcina suferinței sale și apoi îl ridică și din neputința trupezască în care zăcea. Îi vindecă deci sufletul, prin iertarea păcatelor și apoi îi dă și sănătatea trupului, ridicându-l din boală. Astfel prin credință, post, rugăciune, pocăință adevărată și fapte de iubire milostivă față de semenii noștri, să aducem și noi în fața lui Hristos propria noastră ființă și să dobândim vindecare.

Tot în această Duminică, Sfinții Părinți au stabilit să se facă și pomenirea Sfântului Grigorie Palama, arhiepiscopul Tesalonicului (†1359), unul dintre marii teologi și ierarhi ai Bisericii Ortodoxe, care, prin viața, lucrările și mai ales prin învățătura sa, a înscris un capitol important în teologia și spiritualitatea ortodoxă, fiind cunoscut ca reprezentant de seamă al unui nou curent duhovnicesc numit ISIHASM.

Isihasmul (de la grecescul isihia – liniștire) pune accent pe rugăciunea neîncetată a inimii, prin retragerea în isihie și nevoița despătimirii, prin care cel ce se nevoiește poate ajunge la vederea Luminii duhovnicești necreate, care se revarsă peste ființa lui și-l ridică prin har la pregustarea încă din această viață a slavei sfinților.

Prin urmare unirea omului cu Dumnezeu, care însemnează îndumnezeirea lui, este lucrarea Harului dumnezeiesc, pe care Dumnezeu îl trimite în noi din ființa Sa, precum razele din Soare. Această energie este necreată, ea se revarsă veșnic din ființa lui Dumnezeu, prin care El, Dumnezeu, creează, susține și transfigurează întreaga Zidire, iar pe om îl ridică prin har la calitatea de fiu preaiubit.

Mergând pe linia Sfinților Părinți anteriori lui - de exemplu Sfântul Maxim Mărturisitorul, Sfântul Simion Noul Teolog, Sfântul Grigorie Sinaitul și alții - Sfântul Grigorie Palama deosebea între ființa lui Dumnezeu care rămâne necunoscută nouă și energiile Sale veșnice, necreate care izvorăsc precum niște raze de Lumină din ființa Sa și prin care Dumnezeu comunică cu lumea creată.

Noi nu ne unim cu ființa lui Dumnezeu, ci ne unim cu Dumnezeu prin energiile harului Său, comunicat

nouă prin Sfintele Taine ale Bisericii. Așa, de exemplu, ne naștem la viața cea nouă în Hristos și devenim fiii Lui prin har, în Taina Sfântului Botez.

Temeiul fundamental al mișcării isihaste palamite îl constituie taina Luminii necreate care s-a arătat pe Tabor la Schimbarea la Față a Mântuitorului Hristos, când Slava dumnezeirii a strălucit și peste firea omenească pe care El și-a asumat-o și a cuprins „pe cât se putea” și pe ucenicii care erau martorii acestui moment.

De asemenea, Sfântul Grigorie a fost un dascăl iscusit al rugăciunii neîncetate sau a inimii „Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul”, practică pe care a învățat-o de la Părinții Atoniți, el însuși și ucenicii săi devenind adânci rugători. Astfel, omul sfințit prin rugăciunea neîncetată, cu mintea coborâtă în inimă și ținută în ne-împrăștiere, copleșit de căldura iubirii dumnezeiești, se unește din ce în ce mai mult prin harul Ziditorului său și primește înțelegerea mai presus de rațiunea tainelor Împărăției lui Dumnezeu.

Sfântul Grigorie Palama a fost un apărător înflăcărat al dreptei credințe și prin operele sale dar și prin pozițiile sale pe deplin ortodoxe avute în Sinoadele ținute la Constantinopol între anii 1341-1351, când a apărat dreapta credință în fața atacurilor teologiei raționaliste apusene, reprezentate în secolul al XIV-lea de Achindin și Varlam de Calabria. În cadrul acestor dispute un apropiat al Sfântului Grigorie, iar mai târziu cel care i-a scris viața și i-a publicat opera, a fost teologul și Patriarhul ecumenic Filotei Kokinos.

Sfântul Grigorie a rămas un pilduitor ierarh al Bisericii, păstorind cu râvnă și dăruire Biserica din Tesalonic în perioada 1347-1359. A trecut la Domnul în anul 1359, fiind canonizat după 9 ani, în 1368. Sfintele sale moaște se găsesc și azi așezate în Catedrala Mitropolitană din Tesalonic. Trebuie menționat faptul că, curentul isihast, ilustrat de Sfântul

Grigorie și ucenicii săi, va primi o nouă strălucire peste 400 de ani în Țările Române prin lucrarea Sfântului Paisie de la Neamț, ctitorul Filocaliei românești, care a creat o adevărată școală de neoisihasm românesc, curent cunoscut sub numele de PAISIANISM.

Fie ca Bunul Dumnezeu să ne ajute în această perioadă a nevoițelor

duhovnicești să deprindem și noi mai mult practica rugăciunii neîncetate și, prin pocăință, lepădare de păcate și unirea cu Hristos, prin Sfânta Împărtășanie, să urcăm spre vederea luminii celei neapuse și prin har să devenim „părtașii dumnezeieștii firi” (II Petru 1, 4). Amin! ❖

Părintele Eugen Moraru

ASTĂZI SE BINEVESTEȘTE PĂMÂNTULUI O MARE BUCURIE

„Așadar Maica Fecioară este, ea singură, hotăr între firea creată și cea necreată, și toți câți îl cunosc vor ști că în ea S-a sălășluit Cel fără de sălaș, și toți cei ce-L laudă pe Domnul, după Domnul o vor lauda pe ea. Și ea este dăruitoare a bunătăților celor viitoare și este pricină a darurilor date înainte de ea și a marilor bunătăți date după ea. Ea este temelia Proorocilor, ea este căpetenie a Apostolilor, ea este sprijinul Mărturisitorilor, ea este temeiul învățătorilor. Ea este slava celor de pe pământ, ea este bucuria și desfătarea cerurilor, ea este podoaba întregii zidiri. Ea este începutul și izvorul și rădăcina nădejzii păstrate nouă în ceruri.”

Sf. Grigorie Palama - Omilie la Buna Vestire

Buna Vestire este unul din cele mai vechi praznice dedicate Maicii Domnului, cu ținare încă din secolul al IV-lea. Data sărbătorii a variat la început, generalizându-se la 25 martie odată cu stabilirea datei de 25 decembrie pentru praznicul Nașterii Domnului, căci Buna Vestire este așezată cu exact 9 luni înainte de Nașterea Domnului.

Buna Vestire conține în sine, virtual, toate praznicele creștine

Socotită sărbătoare a Maicii Domnului, dar și praznic al Domnului, al Întrupării din Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, ea este începutul iconomiei mântuirii realizate de Fiul lui Dumnezeu Întrupat. Căci iată, aceasta este „taina cea din veci ascunsă” (Efes. 3, 9, Col. 1, 26; Rom. 16, 25), cum Apostolul Pavel o numește, ce acum ni se descoperă din modul în care Dumnezeu îl răscumpără pe omul căzut, prin zămislirea dumnezeiescului Prunc.

Buna Vestire este singurul praznic al Maicii Domnului care are teme biblice. Evanghelia lui Luca ne spune că Arhanghelul Gavriil a fost trimis la Fecioara Maria, care era logodită cu dreptul Iosif din seminția lui Iuda, în Nazaretul Galileii, pentru a-i vesti Întruparea Fiului lui Dumnezeu. Arhanghelul o întâmpină pe Fecioara Maria cu „Bucură-te ceea ce ești plină de har! Domnul este cu tine, binecuvântată ești tu între femei!” (Lc. 1, 28). „Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta?” (Lc. 1, 29) se miră Maica Domnului. Îngerul îi vestește că ea a aflat

har înaintea lui Dumnezeu și că a fost aleasă să zămislească pe Fiul lui Dumnezeu, pe Mesia cel așteptat. Cu maturitate spirituală și multă smerenie, Maica Domnului întreabă: „cum va fi aceasta de vreme ce eu nu știu de bărbat?” (Lc. 1, 34). Atunci i se descoperă că zămislirea va fi prin pogorârea Duhului Sfânt, iar Maica Domnului se supune: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!” (Lc. 1, 38).

Fie! Să-mi fie mie după cuvântul tău!

Mântuirea este un dar de la Dumnezeu, dar Acesta nu forțează libertatea omului, fiind necesară și participarea lui. Chiar Întruparea nu are loc fără acordul Fecioarei Maria. Fiat-ul „Fie mie după cuvântul tău!” ne amintește de fiat-ul din momentul creării lumii: „Și a zis Dumnezeu să fie” (Fac. 1, 3). Deși Dumnezeu creează omul fără participarea lui, nu îl mântuiește decât cu participarea lui. Iar fără fiat-ul Fecioarei Maria, Întruparea ar fi fost imposibilă. Recrearea, reînnoirea lumii începe prin Întrupare, iar încuviințarea Fecioarei Maria reprezintă participarea umanității la Întrupare.

Întreită bună veste

Evanghelia de la Luca (1, 26-56), temeiul biblic al sărbătorii, este socotită

de exegeți o „evanghelie în Evanghelie” (evangelion - vestea cea bună). Descoperim în textul biblic o întreită bună veste: către, de la și despre Maica Domnului. Dar în primul rând este o bună veste către Maica Domnului, căci ea este cea aleasă, ce participă la taina iconomiei mântuirii într-un chip unic, zămislind trupește fără tată de la Duhul Sfânt, pe Fiul cel născut din veac fără mamă. Vestea cea bună către ea este tocmai această intimitate extraordinară cu Persoana Fiului Care își ia trup din ea, ceea ce o face unică și-i justifică numirea de „Născătoare de Dumnezeu”. Zămislind pe Fiul, doar în Maica Domnului „ca niciodată, inima omului cu inima Domnului au bătut și bat laolaltă” (Acatistul Rugului Aprins).

Maica Domnului, singulară în ipostaza ei cerească

IPS Mitropolit Bartolomeu Anania spunea într-un cuvânt la Buna Vestire: „Nu e greu de înțeles de ce ea este mai cinstită decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii: aceștia, neavând trupuri, nu sunt supuși ispitei și căderilor trupești, dar Sfânta Fecioară, purtătoare de trup, i-a păzit curăția neîntinată și l-a păstrat ca pe un potir de aur lămurit în focul dumnezeiesc. Dar ea sălășluiește, totuși, undeva mai presus de îngeri, în spațiul unei eternități care este numai al ei. În cerul nostru creștin, totul e obșteșc, sfinții sunt în cete, îngerii sunt în soboare, până și Dumnezeu e în Treime, numai Fecioara Maria este singură, ca un luceafăr de dimineață plutind între soare și stele, așa cum luminează și pârțica ei de pâine de pe discul proscomidierii. Totul, dintr-un singur cuvânt: Fie! În vreme ce pentru Domnul Hristos avem un dublu sentiment, de iubire pentru Mântuitor, dar și de teamă pentru Judecător, pentru ea nu avem decât unul, cel de iubire, pentru aceea care niciodată nu va judeca, ci pururea se roagă pentru noi. În numele nostru, Fecioara Maria a rostit cândva în fața lui Dumnezeu: Fie! În numele ei, la rându-ne, vom aștepta, prin rugăciune, o supremă rostire a lui Dumnezeu: Fie!” ❖

POSTUL ÎNSEAMNĂ SLĂBIREA LEGĂTURII INIMII CU LUMEA ȘI ÎNTĂRIREA LEGĂTURII INIMII CU DUMNEZEU

Sfântul Nicolae Velimirovici, episcopul cu studii la Oxford, de la a cărui moarte s-au împlinit 62 de ani luni, 18 martie 2019, are o carte numită „Inima în Marele Post”. Fiecărei săptămâni din Postul Paștilor îi este dedicat un cuvânt. Astăzi vă invităm să parcurgeți cuvântul primei săptămâni și din el să culegeți merinde pentru ținerea cum se cuvine, până la capăt, a acestui post.

„Fiule, dă-mi inima ta!, zis-a Domnul” (Pilde 23, 26)

1. Mai presus de toate gândește-te la Dumnezeu, căci și Dumnezeu se gândește la tine mai presus de toate. Precum păstorul se gândește la oaia cea rătăcită mai mult decât la întreaga turmă, așa și Dumnezeul tău se gândește la tine, care te pierzi în păcat, mai mult decât la toți îngerii din ceruri.

2. A cugeta la Dumnezeu nu înseamnă a cerceta ființa lui Dumnezeu, ci înseamnă a cerceta și a afla ce așteaptă Dumnezeu de la om.

3. Cel ce cumpără nuci nu caută la coajă, ci la miez. La fêl și cel ce cumpără ouă. Și așijderea cu nenumărate lucruri din lume, oamenii le caută pe cele nevăzute și nu pe cele văzute. Și Dumnezeul tău caută la tine după inimă. Prin coaja cea trupească, El privește în miezul tău, în inima ta, și caută la inima ta. Fiul meu, dă-i inima ta!

4. În inimă, Ziditorul a pus temelia vieții. În inimă viața se zămisleşte, purcede, crește și se îndreaptă spre mormânt și dincolo de mormânt. Oare cât prețuiește omul despre care toți spun: e deștept, dar nu are inimă? Dumnezeu nu va cere de la el deșteptăciune, ci inimă. Căci s'a zis: „ce este nebun al lui

Dumnezeu, mai înțelept decât oamenii este.” (I Cor. 1, 25)

5. Sau cât prețuiește omul despre care se spune: e bogat, dar nu are inimă? Oare își va duce bogăția în cealaltă lume și o va dărui Celui a cărui vistierie sânt pământul și cerul, și soarele și stelele și toate împărățiile știute și neștiute?

6. Sau ce-i ajută omului puterea și frumusețea cea trupească? Oare nu întâlnim zilnic pe cei ce în tinereți erau puternici și frumoși, iar acum, gârboviți și trași, se sprijină ori în baston, ori de mâna cuiva? Multora, puterea și frumusețea trupească le-a slujit, din nefericire, la putrezirea inimii înainte de putrezirea pielii și oaselor.

7. Fericiți sânt cei ce din tinerețe nu s'au îndrăgostit de nici o frumusețe trecătoare și muritoare, ci de Ziditorul lor, a cărui putere nu slăbește și a cărui frumusețe nu pierie! La dragostea lor, Dumnezeu va răspunde cu dragoste însutită, și inima lor Dumnezeu o va rândui lângă inima Sa.

8. Postul înseamnă slăbirea legăturii inimii cu lumea și întărirea legăturii inimii cu Dumnezeu. Amintește-ți și cugetă la aceasta în cea dintâi săptămână a Marelui Post.

9. Întărirea legăturii cu Dumnezeu aduce

bucurie în inimă. De aceea se citește la începutul Postului din cărțile bisericești: „Iată, a venit veselitoarea vreme a postului!”.

10. Amintește-ți numele acelor mărimi duhovnicești care, cu postul, au slăbit legăturile lor cu lumea și au întărit legăturile cu Dumnezeu cel viu - Sfinții Antonie, Pavel, Efthimie, [...] și cei dimpreună cu dânșii.

11. Amintește-ți și de Dumnezeu purtătoarele fecioare și femei, ale căror inimi au fost umplute de dragoste către Hristos - Sfințele Thecla, Xenia, Evpraxia, [...] și cele dimpreună cu ele.

12. Dacă îți sânt departe după loc sau după vreme, atunci amintește-ți de acele slăvite nume din neamul tău - Sfânta Parascheva, Sfântul Sava, slava Serbiei [...] și mulți, mulți alții care cu postul au sfințit trupurile lor și cu rugăciunea au sfințit țara în care viețuiești.

13. Ei toți același glas au auzit: „Fiule, dă-mi inima ta!” Acelui glas au răspuns și inima lor întru totul au dat-o Dumnezeului și Ziditorului lor. ❖

Părintele Nicolae Steinhardt – 30 de ani de la plecarea sa în veșnicie

S-a născut la 29 iulie 1912 în localitatea Pantelimon, lângă București. Personalitate complexă, de o erudiție remarcabilă, ajunge în 1960 în închisorile comuniste. Deși evreu, este condamnat în procesul lotului Noica-Pillat, al intelectualilor mistico-legionari. Este întemnițat la Jilava, Gherla, Aiud. Primește botezul creștin în 1960 la Jilava de la părintele Mina Dobzeu. După eliberare va scrie „Jurnalul fericirii”, căci din închisoare va ieși alt om: un creștin luminat. Hristos îi va fi mângâiat anii grei de temniță. Prin anii 70 ajunge la mănăstirea Rohia, unde primește tunderea în monahism. Până în ultima clipă a vieții sale, Securitatea îl va supraveghea îndeaproape. Părăsește această lume la 30 martie 1989.

❖ Numai creștin fiind mă vizitează - în pofida oricărei rațiuni - fericirea. Numai datorită creștinismului nu umblu crispat, jignit, pe străzile diurne, nocturne ale orașului - și nu ajung să fiu și eu unul dintre acele cadavre pe care le poartă vii apa curgătoare a vieții. Și nu mă număr printre cei care n-au înțeles încă că mai fericit este

a da decât a lua.

❖ Libertatea nu se confundă cu libertinajul și nebunia.

❖ Exigenții stau cu ochii ațintiți asupra dreptilor și oamenilor de ispravă, pândindu-le necruțători cea mai mică abatere. Canaliilor sunt gata să le treacă orice cu vederea, să le găsească neîncetat scuze.

❖ Datorită civismului, pe de o parte, și libertății sprijinită și limitată de morală și de credință în Dumnezeu, pe de alta, putem ieși din coșmarul stupului, organizației, dresajului, fără a cădea prostește în anarhie.

❖ Nicăieri și niciodată nu ne-a cerut Hristos să fim proști. Ne-a chemat să fim

buni, blânzi, cinstiți, smeriți cu inima, dar nu tâmpiți.

❖ Creștinismul este o școală a fericirii.

❖ Dumnezeu, în care spui că nu crezi, crede El în tine. ❖

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 24-31 MARTIE 2019

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 24 martie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Duminica a 2-a din Post (a Sf. Ier. Grigorie Palama) - Utrenia, Sf. Liturghie Službă de priveghere
Luni 25 martie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	(†) Buna Vestire - Utrenia, Sf. Liturghie
Miercuri 27 martie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Liturghia Darurilor mai înainte sfințite Sf. Maslu
Vineri 29 martie	17 ⁰⁰ -19 ³⁰	Liturghia Darurilor mai înainte sfințite
Sâmbătă 30 martie	07 ³⁰ -10 ⁰⁰ 18 ³⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea morților; Citirea Sărindarelor Vecernie
Duminică 31 martie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 3-a din Post (a Sfinței Cruci) - Utrenia, Sf. Liturghie

UN NOU ATAC ÎMPOTRIVA CELOR CARE AU INIȚIAT ȘI VOTAT LA REFERENDUMUL PENTRU DEFINIREA CĂSĂTORIEI

În toamna anului 2018, cei care am inițiat referendumul pentru definirea căsătoriei în mod expres în Constituție ca uniune dintre un bărbat și o femeie ne-am văzut aruncați într-o campanie deloc fair play. Și argumente sunt zeci! Iată că în această săptămână chiar cel care ar trebui să fie garantul respectării drepturilor tuturor românilor, în numele așa-zisei toleranțe lansează un nou atac împotriva – culmea! – celor care au apelat la forma supremă de exprimare a suzeranității naționale a poporului român, referendumul. Și ne aducem bine aminte, că acesta a fost boicotat de mediul politic, aproape în totalitate, și de mass-media care a împiedicat o campanie onestă.

Președintele României, Klaus Werner Iohannis, a declarat marți la dezbaterile „Președinte sau cetățean/om politic și societate civilă”, organizată în cadrul Festivalului internațional de film documentar și drepturile omului de către One World România că la referendumul pentru definirea căsătoriei în Constituție ca uniune dintre un bărbat și o femeie, românii le-au dat „o lecție imensă” celor care au promovat „un mesaj intolerant”.

„Stat de drept fără drepturile omului nu poate să existe și aceste lucruri sunt statuate în Constituție. Cu siguranță că nu e suficient ca un lucru să fie scris, trebuie și respectat și pus în practică. În această zonă, cred că societatea mai are un drum lung de parcurs, este vorba de acceptare, este vorba de educație și de toleranță.

Vă amintiți, când a apărut acea idee cu referendumul, eu, dintr-odată, am devenit inamicul public numărul unu pentru o grămadă de oameni, când am spus că trebuie să fim toleranți. Și s-a văzut că, din păcate, am avut dreptate. Cei care au promovat referendumul au fost orice numai toleranți nu. Dar românii au fost mult deasupra acestui discurs. Au dat o lecție imensă acestor infatuați care au propagat ura și, pur și simplu, cum se spune mai popular, i-au tratat cu flit.

Dacă vrem să revenim la conceptul acela „înțelepciunea mulțimii”, românii au fost mult deasupra clasei politice, cel puțin a acelei părți care a promovat agresiv și cu un discurs bazat de multe ori pe ură și intoleranță acel referendum. Românii au demonstrat că sunt un popor deschis, înțeleg și, la o adică, acționează cu totul și cu totul altfel decât se așteaptă unii politicieni și unii sociologi”, a spus marți președintele României.

Purtătorul de cuvânt al Patriarhiei Române, domnul Vasile Bănescu, a răspuns acestor afirmații cu un scurt comentariu.

„A idolatriza toleranța (care are stabilimentele ei) și care nu doar că nu e automat și în orice context o virtute, dar care practică fără discernământ poate destructura etic o societate (de exemplu, toleranța față de corupție, față de disoluția familiei, față de siluirea ordinii morale, față de asaltul marginii asupra centrului etc.), este ceva lipsit de claritate spirituală.

A ofensa peste 4 milioane de români lucizi și fideli unor valori limpezi validate de istorie, nu de toane ideologice, și fără de care o societate face implozie, români care nu s-au lăsat îmbrobodiți de valul imens și murdar de manipulare mediatică, cărora li se adaugă alte milioane de români care gândesc familia naturală în aceiași termeni, dar care au fost influențați de această manipulare, nu are în sine nimic aristocratic.

A jubila incitator, lipsit de imparțialitate și eleganță în fața confruntării civice dintre cei care „dau cu flit” normalității și cei care vor să o apere democratic, nu are în sine nimic constructiv. Asemenea atitudini – toate, în răspăr cu creștinismul asumat ca mod de viață – exprimă sumar, dar edificator viziunea post-modernă lipsită de imaginație morală a lui homo eticus trăitor în sterilizantul ev media și în epoca post-adevăr.

În acest context recent și artificial revizitat cred că este important să ne reamintim și un lucru de neignorată în logica spiritului democratic onest: Comisia de la Veneția nu recomandă existența unui

cvorum (prag minimal) de participare pentru consultările cetățenești, întrucât îi poate asimila în mod nelegitim pe cei care se abțin sau nu pot participa din diverse motive cu partizanii votului negativ.

A-i asimila pe cei care s-au abținut să voteze, din diverse motive, la Referendumul pentru Căsătorie cu partizanii votului negativ este o interpretare cu totul abuzivă, și exact asupra riscului unei astfel de răstălmăcirii a realității atrage atenția recomandarea Comisiei de la Veneția.”

Ulterior și PS Ignatie, Episcopul Hușilor, comentând declarația lui Klaus Iohannis despre susținătorii Referendumului pentru familie, afirma că: „Având în fundal definiția lui Nietzsche despre nihilism, Klaus Werner Iohannis a devenit nihilist cu acte în regulă: „Ce înseamnă nihilismul? Faptul că valorile cele mai înalte se devalorizează”. Dragostea fără de măsură față de minoritățile sexuale (vai de mine, e hate speech?) l-a metamorfozat pe domnul președinte în agentul disprețului dozat într-un insecticid (cred că, mai pe românește, așa-i spune flitului) față de „majoritățile” (heterosexuale). Asta se numește progresism, care este un alt sinonim pentru comunismul „tolerant” al omului recent. Sau „așa cum se spune popular”, în timp ce unii suntem niște muște intolerante, infatuate și vrednice de a fi ucise cu flitul, alții sunt oameni cu „mințile luminate” la neonul progresismului și vrednici să trăiască plenar din pâinea toleranței neomarxiste. Trag nădejde că eu, o muscă conservatoare, infatuată și nefiliată politic, am priceput bine, în spiritul fidel al drepturilor omului, ce a vrut să ne transmită domnul președinte.” ❖